

Posudek

rigorózní práce Mgr. Věry Šilhánkové na téma: „Právo dítěte znát svůj genetický původ a lidská práva“.

Autorka zvolila pro svou rigorózní práci velmi aktuální téma. Jde o problematiku, která v posledních desetiletích vzbudila v právnické literatuře značnou pozornost. V první řadě proběhly teoretické diskuse na interdisciplinární bázi. Jejich vliv ovšem silně zapůsobil na praxi – ať již legislativní, tak pochopitelně dále na judikaturu, event. i některé další praktické souvislosti. Samozřejmě, že téma zdaleka ještě není společensky u konce. Různé výzkumy a objevy v oblasti lékařské vědy i dalších přírodovědných oborů budou zřejmě pokračovat a tak právní věda i praxe budou mít nadále povinnost tento vývoj reflektovat.

Autorka předložila práci obsahující 81 stran výkladového textu. Práce je systematicky rozdělena do pěti částí (včetně úvodní a závěrečné části). Autorka prostudovala neobyčejně bohatou literaturu, českou i zahraniční a v práci na poznatky event. problémy čerpané z literatury přehledně odkazuje (na jednotlivých stránkách je uvedeno celkem 98 odkazů a poznámek). Z práce jako celku je naprosto zřejmý autorčin zájem o zvolené téma a zaujetí probídat tuto složitou problematiku co nejdůkladněji. O tom vypovídá především obsah i systém jednotlivých kapitol, v nichž nejde jen o pouhý popisný výklad, ale též o otázky, které sama autorka sobě pokládá a snaží se je zodpovědět na odpovídající úrovni.

Těžiště práce spočívá ve výkladu podaném v druhé části obsahující deset kapitol. Tato část je nazvána „Anonymní a utajené mateřství, odkládání dětí“. Tu bych upozornila zejména na kapitolu 2.4. (Porod s utajením totožnosti matky ...). Autorka zde kromě výkladu zákona č. 422/2004 Sb. pokládá některé zajímavé otázky – např. ad 2.4.7. „Zpochybnění některých práv dítěte“. Upozorňuje totiž na porušení práv dítěte vyplývajících z čl. 8 Evropské úmluvy o lidských právech event. porušení čl. 32 odst. 3 Listiny základních práv a svobod. S autorčinými názory plně souhlasím.

Velmi pečlivý a podrobný výklad podává autorka k tzv. „baby-boxům“ ad 2.5. (strana 18 a násl.). Autorka zde podchytila všechny „události“ a názory na tuto formu organizování „odkládání dětí“. Jde o výklad cenný, zejména v budoucnosti, kdy o různých podrobnostech v období „zrodu“ této „iniciativy“ se toho již moc vědět nebude. Při ústní obhajobě této práce bych ráda od autorky slyšela její názor na „legalitu“ činnosti související s baby-boxy.

Taktéž další dvě kapitoly této stěžejní části práce svědčí o autorčině rozhledu po zkoumané problematice a důkladnosti jejího zpracování. Jde totiž o otázky mezinárodních dokumentů – pokud a jak reflektují anonymní a utajené mateřství; podrobné je též porovnání s řadou evropských států a USA.

V kap. 2 – 8 položila autorka otázku „Rozpor zájmů: matka versus dítě“. Odpovídá na ni poměrně stručně, z podané odpovědi vyplývá, že se autorka staví na stranu práva dítěte svůj původ znát. Bylo by možno i na tomto místě upozornit na vliv právní úpravy – jaké mechanismy zvolit, aby dospělému člověku nebylo odpíráno dovědět se pravdu o svém původu.

Také další části práce jsou velmi zajímavé a jsou podány opět se znalostí problematiky i příslušné literatury. Jde tu jednak v části třetí o anonymitu versus statusová práva dětí

umístěných v náhradních rodinách a dále pak ve čtvrté části o anonymitu při určování otcovství. Zde opět autorka řeší důsledně problematiku související s objevem DNA a s rozvojem asistované reprodukce. Při ústní obhajobě by autorka mohla promluvit k problému „určování otcovství mimo domněnky otcovství“.

Z předložené práce vyplývá, že splňuje všechny požadavky kladené na práci rigorózní. Autorka zvládla své téma po stránce teoretické, projevila své úvahy a názory na velmi dobré úrovni a taktéž znalost praxe je nepochybná. Proto práci **doporučuji** k ústní obhajobě.

Praha, duben 2008.

Doc. JUDr. Senta Radvanová, CSc
konzultant